

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. od dnia 1 maja 2017 roku wznowił wypłatę renty rodzinnej, wskazując, iż M. S. (1) jest uprawniony do jej pobierania do dnia 31 sierpnia 2017 roku (decyzja w aktach ZUS).

W dniu 18 lipca 2017 roku M. S. (2) – przedstawiciel ustawowy uprawnionego do renty małoletniego M. S. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji, wskazując, że wznowienie wypłaty rodzinnej powinno nastąpić z datą jej uprzedniego wstrzymania, tj. z datą ukończenia przez M. S. (1) 16 lat. W uzasadnieniu odwołania wskazano, iż ojciec dziecka nie dostał decyzji o wstrzymaniu wypłaty renty, a nadto nie został pouczony o obowiązku dostarczenia informacji o kontynuowaniu przez syna nauki po ukończeniu przez niego 16 roku życia (odwołanie k. 2).

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 16 sierpnia 2017 roku pozwany organ rentowy wniósł o jego odrzucenie, wskazując, że do wstrzymania wypłaty renty w spornym okresie doszło nie na skutek błędu organu, a jedynie w wyniku nieprzedłożenia przez skarżącego aktualnego zaświadczenia o kontynuowaniu przez uprawnionego nauki. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych skarżący powinien mieć wiedzę o przyznaniu M. S. (1) renty rodzinnej do 31 stycznia 2017 roku z decyzji o przyznaniu świadczenia z dnia 30 kwietnia 2002 roku oraz z decyzji wstrzymującej jego wypłatę z dnia 14 lutego 2017 roku (odpowiedź na odwołanie, k. 4).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2002 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. przyznał M. S. (1), urodzonemu w dniu (...), rentę rodzinną od dnia 15 marca 2002 roku, tj. od dnia śmierci jego matki A. Ś. do dnia 31 stycznia 2017 roku. Powyższa decyzja została skierowana do H. M. – babki uprawnionego (decyzja, k. 8 pliku 1 akt ZUS do sprawy R/1529389/25).

Wyłącznym przedstawicielem ustawowym dziecka po śmierci matki uprawnionego i osobą sprawującą opiekę nad małoletnim uprawnionym jest jego ojciec – M. S. (2) (przesłuchanie wnioskodawcy, k. 17, 00:06:04-00:10:22).

W dniu 22 stycznia 2017 roku uprawniony ukończył 16 lat (niesporne). Decyzją z dnia 14 lutego 2017 roku, skierowaną do M. S. (2), organ rentowy wstrzymał wypłatę świadczenia z uwagi na brak aktualnego zaświadczenia szkolnego. W treści decyzji zawarto informację, iż wznowienie wypłaty nastąpi do doręczenia zaświadczenia o kontynuowaniu nauki do dnia 17 marca 2017 roku (decyzja w pliku 2 akt ZUS do sprawy R/1529389/25).

W dniu 17 maja 2017 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło pismo z Publicznego Gimnazjum nr (...) imienia F. C., poświadczające, że M. S. (1) jest uczniem tej placówki w klasie 3b roku szkolnego 2016/2017. Jednocześnie M. S. (2) wniósł o dalszą wypłatę renty (pismo ze szkoły w pliku 2 akt ZUS do sprawy R/1529389/25). Nie dostarczył zaświadczenia ze szkoły wcześniej, gdyż nie wiedział, że ma taki obowiązek (przesłuchanie wnioskodawcy, k. 17, 00:06:04-00:11:47)

Decyzją z dnia 7 czerwca 2017 roku wznowiono wypłatę renty na rzecz M. S. (1) od dnia 1 maja 2017 roku (decyzja w pliku 2 akt ZUS do sprawy R/1529389/25).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dokumentów oraz na podstawie dowodu z przesłuchania wnioskodawcy jako strony.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z brzmieniem art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. . (...)) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1) do ukończenia 16 lat;

2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Na gruncie zaś art. 134 ust. 1 pkt 2 powołanej wyżej ustawy wypłatę świadczeń wstrzymuje się, jeżeli osoba pobierająca świadczenia mimo pouczenia lub żądania organu rentowego nie przedłoży dowodów stwierdzających dalsze istnienie prawa do świadczeń.

W razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznawia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu. Jeżeli wstrzymanie wypłaty świadczeń nastąpiło na skutek błędu organu rentowego, wypłatę wznawia się poczynając od miesiąca, w którym je wstrzymano, jednak za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano decyzję z urzędu o jej wznowieniu. (art. 135 ust. 1, 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, iż uprawniony do renty M. S. (1) w dniu (...) ukończył 16 lat, podczas gdy zaświadczenie o kontynuowaniu przez niego nauki wpłynęło do organu rentowego dopiero w maju 2017 roku. Od tego też miesiąca organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia, którego wypłata została wstrzymana w lutym 2017 roku.

Spór między stronami dotyczy daty, od której powinno nastąpić wznowienie wypłaty świadczenia. W ocenie wnioskodawcy powinno to mieć miejsce już od miesiąca, w którym zaprzestano wypłaty.

Kluczowa dla oceny zaskarżonej decyzji jest kwestia, czy decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wstrzymaniu wypłaty renty poprzedzona była odpowiednim pouczeniem lub żądaniem organu rentowego, skierowanym do osoby pobierającej świadczenie, o przedłożeniu dowodów stwierdzających dalsze istnienie prawa do świadczeń. W niniejszej sprawie ojciec powoda – M. S. (2), sprawujący opiekę nad uprawnionym, przyznał, iż nie posiadał wiedzy na temat tego obowiązku. W odpowiedzi na odwołanie wskazano, iż wnioskodawca o przyznaniu synowi renty do dnia 31 stycznia 2017 roku powinien wiedzieć z decyzji z dnia 30 kwietnia 2002 roku o przyznaniu świadczenia bądź z decyzji z dnia 14 lutego 2017 roku o wstrzymaniu jego wypłaty.

Analiza akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wskazuje jednak, iż decyzja z dnia 30 kwietnia 2002 roku skierowana została nie do wnioskodawcy, a do babki uprawnionego – H. M., która nie sprawowała opieki nad chłopcem.

Wnioskodawca zakwestionował także otrzymanie decyzji z dnia 14 lutego 2017 roku. Decyzja ta znajduje się w pliku 2 dołączonych do sprawy akt ZUS, który został zainicjowany wnioskiem o przyznanie renty rodzinnej S. Ś. – drugiemu obok uprawnionego w niniejszej sprawie dziecku zmarłej A. Ś., którego ojcem nie jest wnioskodawca.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż w aktach ZUS nie ma potwierdzenia wysłania lub doręczenia spornej decyzji wnioskodawcy. Organ rentowy nie przedstawił takiego potwierdzenia, mimo że nieotrzymanie decyzji wstrzymującej wypłatę świadczenia było jednym z głównych argumentów odwołania.

W ocenie Sądu przekonujące są wyjaśnienia wnioskodawcy, iż pieniądze z renty syna wpływają na oddzielny rachunek, co skutkowało tym, iż dopiero po czasie zorientował się o braku wpływów.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę, brak jest podstaw, by sądzić, iż ojciec dziecka zaniedbałby wypełnienie tego niezbyt skomplikowanego i utrudnionego obowiązku, gdyby zdawał sobie sprawę z jego istnienia.

Z treści zaświadczenia ze szkoły wynika zaś, iż uprawniony do renty syn wnioskodawcy kontynuował naukę w roku szkolnym 2016/2017.

Powyższe okoliczności, zdaniem Sądu przemawiają za uznaniem, iż nie było w przedmiotowym stanie faktycznym podstaw do zastosowania art.134 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego nie pozwolił na poczynienie ustaleń o prawidłowym pouczeniu wnioskodawcy na temat ciężącego na nim obowiązku lub zażądaniu od niego przez organ rentowy wymaganego zaświadczenia.

Powyższe uzasadnia, zgodnie z art.135 ust.3 przywołanej ustawy, wznowienie wypłaty świadczenia, poczynając od miesiąca, w którym je wstrzymano.

Ponadto należy wskazać, iż niniejsza sprawa dotyczy uprawnienia do renty osoby małoletniej, której nie można obciążać odpowiedzialnością za niestaranność w prowadzeniu własnych spraw. „Chociaż uprawnienie małoletnich dzieci do otrzymania renty rodzinnej istnieje od chwili śmierci zmarłego rodzica, to nie może być realizowane przez samych uprawnionych z uwagi na ich wiek i związany z nim brak zdolności do czynności prawnych. Osoby małoletnie nie mają przy tym żadnego wpływu na swą sytuację faktyczną i prawną i na złożenie przez ich opiekuna prawnego wniosku o wypłatę świadczenia”. Podzielając w pełni powyższy pogląd, przytoczony w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 września 2017 r., III AUa 1122/17, Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż ewentualne zaniedbania opiekuna dziecka nie powinny pozbawiać uprawnionego prawa do świadczenia, służącego mu do dostarczenia środków utrzymania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że wznowił wypłatę renty rodzinnej, do której uprawniony jest M. S. (1) od dnia 1 lutego 2017 roku.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.